

מסורת הש"ס

(א) ברית נב: (ב) שם
נב: (ג) [ברית נב:
תוספתא ברית פ"ה
ה"ל: (ד) חולין פ"ה
(ה) [פ"ה ה"ל: (ו) [פירושין
מ: (ז) [פנהדרין פ"ה:
(ח) [קדושין נב: (ט) [נע"פ
תוס' ברית נב: (י) ד"ה נב
ותוס' ד"ה פו: ד"ה וכו'.

הגהות הב"ח

(6) נגידים וכל עבדיהם
 דפק מתי: (א) ורבי
 דיה אסא: קמה כסחמא
 לשמות הכיר: וישאר
 נחמך: דיה לא ו
 דעמיזי א' משקו לו ו
 נזר כח: קמה א' לא
 ורביהו אקמא לא
 היה דעמיזי אכסא
 אחרנא והיל כל כוס
 בתחלת עמודה ומסו
 כין נשמי לדיה: וכו
 (ד) ש'ב'ס דיה ורס
 אחר וס' הקדוש עשיו
 קדש חמור: וכו
 (א) ד' קני'ס וס' כר
 ורבי' א' חלו וס'
 ומחוק: הגלגל מברכ
 סין ל'א' ורס' ורס'
 ורס' ס' נמח: (א) ד'
 ורס'ס וס' ד'ס' מנלל

מוסף רשי

נר ומזון בשמים
והבדלה. מי שאין לו
אלא כוס אחד כמילוי
שבת, מניחו עד לאחר
המזון וקודר עליו נר
ומזון ובשמים והבדלה
(ברכות זב.)

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

נגינה נהי"ק: ה"ג משל דרכי
ההדר אבדלתא דכי מבדיל
נר ומוון בשמים והבדלה.
בשחלה. כיון דגמר סעודתו

ורבה אמר להנ"ק ולוי אמר קנ"ה ורבנן אמרי
קנ"ה מר בריה דרבנא אמר נק"ה מרתא
אמר משמיה דר' יהושע ניה"ק שלח ליה
אבוה דשמואל לרבי ילמדנו רבינו סדר
הבדלות היאך שלח ליה כך אמר רבי
ששמעאל בר רבי יוסי שאמר משום אביו
שאמר משום רבי יהושע בן חנניה נהי"ק
אמר ר' חנינא משל דר' יהושע בן חנניה
למלך שיוצא ואפרוכס נכנס מלווין את
המלך ואח"כ יוצאים לקראת אפרוכס מאי
הוי עלה אביי אמר יקונ"ה ורבא אמר יקנ"ה
והיולכתא כרבא ר"ב הונא בר יהודה
איכלע לבי רבא אייתו לקמיהו מאור
ובשמים בריך רבא אבשמים ברישא והדר
אמאור א"ל והא בין ב"ש ובין בית הילל מאור
ברישא והדר אבשמים ומאי היא דתנן ב"ב
שמאי אומרים נר ומזון בשמים והבדלה
ובית הילל אומרים נר ובשמים ומזון והבדלה
עני רבא בתריה ואמר זו דברי ר' מאיר אבל
ר' יהודה אומר לא נחלקו בית שמאי ובית
הילל על המזון שהוא בתחלה ועל הבדלה
שהיא בסוף על מה נחלקו על המאור ועל
הבשמים ב"ש אומרים מאור ואח"כ בשמים
ובית הילל אומרים בשמים ואח"כ מאור
ואמר רבי יוחנן נהגו העם כבית הילל
ואליבא ר' יהודה רב יעקב בר אבא איכלע
לבי רבא חזיה בריך בורא פרי הגפן אכסא
קמא והדר בריך אכסא דברכתא ואישתי
א"ל למה לך כולי האי הא בריך לן מר חדא
וימנא אמר ליה כי חוין בי ריש גלותא הכי
עברין אמר ליה תינח בי ריש גלותא דהכי
עבדי ר"י דספק מייתי לן ספק לא מייתי לן הכא
הא מנח כסא קמן ודעתן עילויה אמר ליה
אנא עבדי כתלמיד דרב דרבי ברונא ורב
חננאל תלמיד דרב הווי יתבי כסעוּתא
קא

כך קידוש ברישא והדר כל
 יהיו יין מאור והבדלה אי
 כל היכולת: נק"ה. קידוש
 לא להבדלה כמו שפירש"ה
 וקמי קידוש האור כל מולאי
 ה"ג קודם לקידוש שהרי
 בין יין מאור הבדלה כדן שאר
 ד"כ ים כאלן הפסק בין
 שם בן חנניה נשי"ק. וטעמא
 שאכן נר מחלה לפי שרואה
 נאקט על היין אצל מאור
 תחלת דר' יוסטס בן חנניה
 יקנ"ה וזומן הוא לספגיו
 לקדם גימור כל הקידוש

אין זמן אצל הדלה אינה
אפילו בשוק ופיקרו
מיחוי דהוי עליה קדוש
אל. רב הוה לר
אלא כוס אחד: וו דברי
עודתו כהוה מחייב בריש
ריקן לקמהי [פ"ב] י מט
בפ"ב כמו שאלו עושין
אחרת וזהו ליה

קג.

רבה אמר יהנ"ק וא"ו אמר קנ"ה. רש"ם מהפ"ס הגירסא משום דרב ושמואל ולי חברים היו ואין כרחי להפ"ס משום זה דנמ"ק נקט כל אותם שאומרים י"ן תחלה יקנייה ית"ק יהנ"ק ואח"כ אותם שאומרים קידוש בשרא קנ"ה ואח"כ גר תחלה קנ"ה ויה"ק ומיהו בירושל' משמע כפירוש רש"ם:

קנ"ה. פירש רש"ם דרואה לסמוך

יין להבדלה משום דמקדש
על הפת ואין מנדבילין על הפת ופי' מה
שפירש ר"ת לקמן (ד' קי: ד"ה מקדש)
ואין מקדשין על הפת כ' פירש אשכנזי
ה"ה מרחיקין מן הבדלה ואמרו אשכנזי בל'
אלא בשביל קידוש שהוא לכבוד יי"ט:
והולבנתא ברבא. משום [אין]
אמוראין אנטרין לפסוק
כרבה ולא משום דאין דקיי"ט (א"כ)
ד' עה.) כדילי מרחא כרבה לגבי
אביי בר מיעל קנ"ס:

ואמר רבי יוחנן נהנו העם כבית
הזה. והשתא חולק רבי יוחנן
אמרתם משנה ואיכא למימר שכלשון
יחיד היה שונה אותה והיה שונה זה
לדברי רבי מאיר כהדיוט ואי נהנו לא
היה כהאי נהנו דכפרק בתרא דמעט
(ד' ט:). דמפרש דלוריי לא מורין ואי
עבדי לא מחנין צדיקהו:

ברך אבאבא קמא. של קידוש
ואכסא דברכא של צמ"א
והא דתנן בביבד מצברין (בבב"א דף
מג.) בירך על היין שלפני המזון פטרי
שלפני המזון היינו לאחר הסעודה
וקודם ברכת המזון שהיו רגילי לשמוע
עין אחר הסעודה קודם ברכת המזון:
לא הוי דיעיתי אי משקין. פירש"ל
היינו בברכות אכא אכסא קמא לא
דיעיתי אי יבנו לכו ברא אחרינא והוא
כל חד כחלת סעודה ולפירושו משמע
שהיו מצברין נמי מין הסעודה וקשה
ההא משמע שהיו עושין צי ריש גלותא
כברא ברין אכא אכסא קמא ואכסא
דברכא ולנא על כל כסא חזו דוק
לומר שלא היו עושין צי ריש גלותא
עין באמצע הסעודה לכך נראה לפרש
שלא היו מצברין מין הסעודה כי הו
יודיעו שבתין להם לם כל זרען אכל
צמח"א לא הוי כוס בם אס למצרך והיו
מפסיקים אס יגיע להם לשמוע ממנו:

[illegible]

ימת לומר זמן ורבא ס"ל מה מליון ב"מ זמן לבסוף הכא נמי
ו על הכוס הלכך אומר לבסוף: וכלכא כרבא. דלמר יקב"ו
שבת כמשי: רב הווא דר יהודה איקלט לבי רבא. כנוואי שבת
דלמר שגמר הדבלה וכו' אין ב"ס צ"ל: ולא פליגי לא גרסינ:
מ". דאמר הונו מ"י פלגמתייהו דב"ס צ"ל: דסמך ממתי ר"ע:
אין מעבירין על המזות ואמר רבי יוחנן נהגו כו': רב יעקב דר
אדלוי כו' אלמא דמעיקרא סעודת שבת כיום היו ארבעין: אכא
לא היו ידעיתו אי משקו לכו מו בחר כסא קמא אי לא ובי
ל חד כחלת סעודתו ומשום הכי צעיתו למיחד דבורי:
תלי

עין משפט
גר מצוה

בזו א מ"י פכ"ט מהל'
שבת הלכה ככ קמג
עשין כט טוש"ע א"י
סימן מעג סעיף א':
י"ב מ"י שם הלכה יב וזכ
וקמג שם טוש"ע א"י
ס"י רלו סעיף א' ב:
ג [טוש"ע א"י ס"י קעט
סעי' ד']:

רבינו חננאל

ואסיקנא יום טוב שחל להיות אחר השבת הלכתי כרכב ואמר יקנה'ה אפי' כי יהיה לי נחלק ב"ש וביה על המזון שהוא בתחלה ועל הבדלה שהיא בסוף. לא נחלקו אלא על המאמר ועל השמים, שבי"ש אומרים מאר ואחר כך בשמים, וביה אומרים בשמים ואחר כך מאר. אמר ר' יוחנן נתנו העם כביה אליבא דר' יהודה דבשמים ובמאמר. ר' יוחנן ור' חננאל תלמידי דרב הוו יחי' כפסותא